

Uzasadnienie

Projekt zarządzenia stanowi wykonanie upoważnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie zawartego w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 884), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”, i sporządza się go w celu zwiększenia obszaru rezerwatu. Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody, ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody. Celem tak ustalonego założenia jest zachowanie różnorodności biologicznej wraz z procesami ekologicznymi i stabilnością cennych przyrodniczo ekosystemów. Jednym ze sposobów realizacji tego celu jest obejmowanie zasobów, tworów i składników przyrody formami ochrony przyrody, do których zaliczają się rezerwaty przyrody. Przy tak ustalonym prawie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie obejmując przedmiotowy teren ochroną w formie rezerwatu przyrody wypełnia ustawowy obowiązek dbałości o przyrodę będącej dziedzictwem i bogactwem narodowym. Leśne rezerwaty przyrody zaliczane są do jednych z ważniejszych form ochrony zasobów przyrody. O ich wartości decydują składające się na nie ekosystemy leśne wraz z bogactwem występujących w nich wzajemnych zależności i powiązań pomiędzy poszczególnymi ich elementami. Funkcja lasów chronionych w ramach rezerwatu przyrody związana jest głównie z zachowaniem naturalnych cech tego typu ekosystemów, często wykorzystywanych w wielu dziedzinach nauki.

Rezerwat przyrody Pomiechówek został uznany zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 3 grudnia 1981 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. poz. 271). Celem ochrony przedmiotowego rezerwatu przyrody są lasy grądowe z licznymi drzewami pomnikowymi oraz bogatą fauną. Pierwotnie za rezerwat został uznany obszar lasu o powierzchni 18,86 ha w Leśnictwie Pomiechówek Warszawskiego Zespołu Leśnego, położony w gminie Pomiechówek województwa stołecznego warszawskiego, oznaczony w planie urządzenia gospodarstwa leśnego na lata 1977-1987 jako oddziały lasu 124 b1, b2, 125 d. W jego skład weszły wówczas drzewostany mieszane, w których gatunkiem dominującym był dąb. W mniejszym i większym udziale występowały tu inne gatunki jak sosna czy też brzoza. Warstwa dolna drzewostanu charakteryzowała się silnym zwarcie z bogatym gatunkowo podszytem, a w runie występowały rośliny chronione. Większość terenu rezerwatu przyrody porośnięty był wówczas drzewostanami o wieku przekraczającym 100 lat.

Powiększenie rezerwatu przyrody następuje w ramach ogłoszonej przez Lasy Państwowe inicjatywy utworzenia 100 rezerwatów przyrody dla uczczenia jubileuszu 100-lecia powstania Lasów Państwowych.

Projektowane poszerzenie rezerwatu przyrody obejmuje wydzielienia 125a, b, c, f, g, h, i oraz 124b. Zabieg ten pozwoli połączyć w jedną całość oddzielone obecnie od siebie jego dwie części i stworzyć się w ten sposób dogodne warunki do zachowania celu i przedmiotu jego ochrony rezerwatu.

Nowo włączany do rezerwatu obszar odznacza się bogactwem składu gatunkowego, zarówno drzewostanu, jak i roślinności runa. Z tych też względów celem ochrony poszerzonego rezerwatu przyrody będzie cel ochrony istniejącego obecnie obiektu, tj. zachowanie fragmentu lasu grądowego z licznymi drzewami pomnikowymi oraz bogatą fauną.

Na zdecydowanie większej powierzchni drzewostany budowane są tu przez dęby, sosny i brzozy w wieku powyżej 125 lat. Podszyt tworzą: grab, leszczyna, dereń, trzmielina, kruszyna, jarzębina i głóg. Na warstwę runa składają się głównie gatunki charakterystyczne dla grądów, rzadziej borów mieszanych. Głównymi siedliskami obiektu chronionego są lasy świeże i mieszane świeże, na których zachodzą naturalne procesy ich regeneracji związane z ustępowaniem sosny na rzecz gatunków właściwych dla nich.

Wyznaczenie otuliny rezerwatu związane jest bezpośrednio z planem ochrony obligatoryjnie sporządzanym dla rezerwatów przyrody. W świetle obowiązującego prawa powinno unikać się uchwalania planu ochrony rezerwatu przyrody bez utworzenia dla niego otuliny. Zgodnie bowiem z art. 13 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody projekty aktów prawnych z zakresu zagospodarowania przestrzennego w części dotyczącej rezerwatu przyrody i jego otuliny, wymagają uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów, mogących mieć negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatu przyrody. Powyższe oznacza, że jedynie uznanie za rezerwat przyrody, bądź wyznaczenie otuliny rezerwatu daje gwarancję kontroli dokonywanych w tym obszarze zmian w dokumentach planistycznych. W celu realnej kontroli nad zagospodarowaniem terenu wokół rezerwatu

przyrody, a którego właściwe zagospodarowanie jest kluczowe dla utrzymania jego celu ochrony, należy wyznaczyć otulinę. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie przy definiowaniu zasięgu otuliny uwzględnił zagrożenia zewnętrzne, jakie mogą powstać w stosunku do rezerwatu przyrody. Głównym zagrożeniem są spowodowane przez człowieka zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym mogące doprowadzić do utraty cech charakterystycznych siedlisk przyrodniczych chronionego obiektu. Ponadto, w obrębie otaczających obiekt chroniony drzewostanach stanowiących jego otulinę, winno się wykluczyć wykonanie użytkowania lasu cięciami zupełnymi i ograniczyć się do użytkowania w formie cięć pielęgnacyjnych i sanitarnych mających na celu utrzymanie dobrego stanu zdrowotnego drzewostanu.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska opiniując zarządzenie wskazał następujące uwagi:

- 1) *Należy uaktualnić publikator Prawo geodezyjne i kartograficzne o pozycję 1019 z 2025 r. Powinno być: „Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824, oraz 2025 r. poz. 1019).” Należy usunąć pozycję 1615.*

Poprawiono projekt zarządzenia w tym zakresie;

- 2) *Całość zarządzenia należy przeredagować zgodnie z przekazanymi przez MKiŚ i GDOŚ wzorami zarządzeń. Przykładowo § 1 pkt 2 zamiast „Przebieg granicy rezerwatu określa mapa stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia” powinien przyjąć brzmienie „Położenie i przebieg granicy rezerwatu w postaci mapy są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia.”.*

Przeredagowano projekt zarządzenia;

- 3) *Przy podawaniu informacji na temat otuliny należy podać jej położenie tj. województwo, powiat i gminę.*

Dodano informację w tym zakresie;

- 4) *Tytuły załączników powinny być takie jak w zarządzeniu. Przykładowo tytuł załącznika nr 1 zamiast „Przebieg granicy rezerwatu” powinien być „Położenie i przebieg granicy rezerwatu w postaci mapy”.*

W przekazanym do uzgodnienia projekcie zarządzenia odesłanie do załączników zamieszczone w jego przepisach merytorycznych koresponduje z tytułem załączników. Po przeredagowaniu, zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez MKiŚ oraz GDOŚ, treści merytorycznej przepisów stanowiących odesłanie do załączników zmieniono równolegle tytuły załączników;

- 5) *Załączniki nr 1 i 2 powinny zostać opatrzone wspólnym tytułem: „Załączniki do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia.... 2025 r. w sprawie ...”, przy czym każdy załącznik powinien zostać opisany osobno. Przykład: Załącznik nr ... do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia ... w sprawie rezerwatu „X”.*

W przekazanym do zaopiniowania zarządzeniu wszystkie załączniki zostały opatrzone wspólnym tytułem. Nie zachodzi zatem podstawa do powielania tego tytułu dla każdego z załączników z osobna;

- 6) *Przy źródłach danych w miejscu daty należy wskazać czy podana data jest datą dostępu czy aktualności danych. W przypadku, kiedy jest to data dostępu należy dopisać słowo „dostęp”.*

Dopisano przed datą słowo „dostęp”;

- 7) *Mapy poglądowe są bardzo małe, słabo widoczne, zalecamy ich zwiększenie.*

Zwiększono mapę poglądową;

- 8) *Granice działek ewidencyjnych oraz krzyżyki przecięcia linii siatki kartograficznej wyraźnie dominują w treści mapy, zalecamy wprowadzenie (zwiększenie) ich przezroczystości i/lub zmniejszenie grubości.*

Zwiększono przezroczystość krzyży linii siatki kartograficznej oraz zmniejszono ich grubość;

- 9) *Podziałka liniowa powinna zawierać liczby 10, 50, 100, 500, 1000, gdyż pozwoli to na skuteczniejszy pomiar odległości na mapie.*

Zmieniono podziałkę liniową.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie zasięgnął opinii Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w sprawie przedmiotowego rezerwatu przyrody.

Projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Mazowieckiego pismem z dnia 19 września 2025 r. znak WP-II.0521.1.18.2025.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest powiększenie rezerwatu przyrody Pomiechówek.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Zarządzenie będzie oddziaływało:

- 1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właściciela rezerwatu;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty znajdujące się, lub które znajdują się w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia, jako akt prawa miejscowego podlega na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą żadnych dodatkowych skutków finansowych dla jednostek samorządu terytorialnego i budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy w projekcie zarządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Wydanie niniejszego aktu prawnego stanowi sposób realizacji celów ochrony przyrody. Wprowadzenie jego regulacji wyeliminuje wątpliwości i niejasności w odniesieniu do prowadzonej w obiekcie ochrony przyrody, co z kolei usprawni opracowywanie dokumentacji i wydawanie decyzji w prowadzonych w jego materii procedurach uzgodnieniowych. Spodziewać się również można, że przedmiotowy projekt przyczyni się do polepszenia warunków realizacji działań ochrony czynnej w związku z łatwiejszym dostępem do informacji dotyczących przedmiotów i celów podlegających ochronie. Proponowana regulacja nie będzie wywoływać skutków istotnych ze względu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Projektowana regulacja nie wpłynie na proces inwestycyjny z uwagi na fakt, iż nie wprowadza żadnych zmian w zagospodarowaniu terenu.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta przedmiotowym zarządzeniem nie jest objęta prawem UE.